

ПІДХОДИ ДО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ ЕКОСИСТЕМ У РЕГІОНАХ

Запорожченко Н.Ю.,
здобувач вищої освіти факультету менеджменту
Науковий керівник: Полторак А.С.,
д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри менеджменту та маркетингу,
Миколаївський національний аграрний університет

Розвиток підприємницьких екосистем у регіонах є надзвичайно важливою проблемою для сучасної економіки, оскільки вони виступають рушієм економічного зростання та інновацій. Сприяння розвитку таких екосистем дозволяє створити сприятливі умови для малого та середнього бізнесу, що є ключовим елементом у зміцненні регіональних економік. Крім того, наявність розвинених підприємницьких мереж і підтримки інноваційних стартапів сприяє підвищенню конкурентоспроможності регіонів на національному та глобальному рівнях. Ураховуючи вищезазначене, наголошуємо на високій актуальності даної тематики.

Метою роботи є обґрунтування теоретичних засад та практичних підходів щодо розвитку підприємницьких екосистем у регіонах.

Розвиток підприємницьких екосистем у регіонах є важливою складовою економічного зростання та підвищення конкурентоспроможності. Ми погоджуємось з думкою О. Ольшанської [1], яка підкреслює важливість сталого регіонального розвитку через соціалізацію закладів вищої освіти. Це сприяє формуванню нових підприємницьких ідей і стартапів, а також підготовці кваліфікованих кадрів. Проте залучення університетів до цього процесу потребує значних інвестицій у розвиток освітніх програм і дослідницьких ініціатив, що може бути складним для регіонів із обмеженими ресурсами.

Дослідження, проведені Л. Пащук [3], підкреслюють, що підтримка держави у формуванні інституціональної інфраструктури є ключовим фактором розвитку підприємницьких екосистем. Це забезпечує малим і середнім підприємствам доступ до необхідних ресурсів та сприяє їхньому інтегруванню в

ринкову економіку. Однак недостатня ефективність державного регулювання або надмірна бюрократизація можуть створити перешкоди для розвитку бізнесу, що потребує більш гнучкого підходу з боку влади.

Широкова М. [4] у своїй роботі звертає увагу на важливість впровадження сучасних технологій для підвищення ефективності підприємницької діяльності. Інноваційні технології дійсно здатні значно покращити конкурентоспроможність підприємств, проте їхня реалізація потребує значних фінансових витрат, які не завжди доступні для малих підприємств у регіонах.

Сучасні підприємницькі екосистеми відіграють важливу роль в економічному розвитку регіонів, оскільки вони сприяють створенню нових робочих місць, підвищують конкурентоспроможність місцевого бізнесу та розвиток інновацій. Для успішного функціонування такої екосистеми необхідно забезпечити комплексний підхід, який включає кілька ключових аспектів.

Одним із основних чинників розвитку підприємницьких екосистем є забезпечення доступу до якісної інфраструктури для підприємців. Бізнес-інкубатори та технопарки, які надають стартапам достатньо ресурсів, консультації та доступ до фінансування, можуть суттєво покращити умови для розвитку нових компаній. Університети також мають значну роль у цьому процесі. Як зазначає О. Ольшанська [1], залучення вищих навчальних закладів до підприємницьких екосистем сприяє підготовці кваліфікованих кадрів і сприяє розвитку нових ідей. Університети можуть стати найбільшими інноваційними центрами, що забезпечують стартапи не обхідними знаннями та ресурсами для реалізації своїх проєктів.

Державна підтримка є ще одним елементом у розвитку підприємництва. Пащук Л. [2] підкреслює, що формування належної інституційної інфраструктури, включаючи програми фінансування, податкові пільги та інші механізми підтримки, є критичним для успіху малих і середніх підприємств. Проте важливо, щоб державні програми були доступними та адаптованими до потреб бізнесу. Складна бюрократична система стає серйозною перешкодою для отримання необхідної підтримки, що може заважати розвитку підприємств. Для

покращення ситуації необхідно зменшити адміністративні бар'єри та спростити процедуру отримання фінансування.

Впровадження новітніх технологій також має суттєвий вплив на підприємницькі екосистеми. Інноваційні рішення можуть підвищити ефективність бізнес-процесів і відкрити нові можливості для зростання. Проте реалізація таких рішень часто пов'язана з великими витратами, особливо для малих підприємств. Широкова М. зазначає, що для таких компаній фінансування на впровадження технологій може бути недоступним, тому важливо розвивати партнерство між стартапами та великими корпораціями, які можуть надати необхідні ресурси та знання для реалізації інновацій [4].

Активна участь місцевих громад також є критично важливою для розвитку підприємницьких екосистем. Громадські організації, бізнес-асоціації та місцеві підприємці можуть спільно працювати над створенням сприятливого середовища для бізнесу, організовуючи заходи, семінари та тренінги, які потім допоможе підприємцям розвивати набуті навички. Такі ініціативи сприяють формуванню активної бізнес-спільноти, що підтримує інновації та співпрацю.

Загалом, розвиток підприємницьких екосистем у регіонах вимагає зусиль з боку держави, бізнесу, освітніх установ та місцевих громад. Лише через колективні дії можливо створити динамічне та інноваційне середовище, яке сприятиме економічному зростанню та підвищенню конкурентоспроможності регіонів [5]. Сформовані висновки можуть стати основою для подальших досліджень і практичних рекомендацій у сфері розвитку підприємництва.

Отже, обґрунтовано теоретичні засади та практичні підходи щодо розвитку підприємницьких екосистем у регіонах. З'ясовано, що залучення вищих навчальних закладів до підприємницької діяльності сприяє формуванню нових ідей та інноваційних проєктів, що веде до зростання підприємництва. Досліджено, що підтримка держави в розвитку інституційної інфраструктури є необхідною для забезпечення доступу малих і середніх підприємств до ресурсів, які є критичними для їхнього успіху. Наголошено, що впровадження новітніх

технологій може суттєво підвищити ефективність бізнесу, проте фінансові витрати на їх реалізацію можуть бути обмежені для малих підприємств.

Список використаних джерел

1. Ольшанська О. В. Забезпечення сталого регіонального розвитку на основі соціалізації закладів вищої освіти. *Проблеми економіки*. 2020. № 2. С. 216-223. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pekon_2020_2_25 (дата звернення: 16.09.2024).
2. Пащук Л. В. Визначення потреби підприємства в персоналі на основі плану маркетингу. *Економіка та держава*. 2011. № 8. С. 37-39. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecde_2011_8_12 (дата звернення: 16.09.2024).
3. Пащук Л. В. Державне регулювання інституціонального розвитку підприємницьких екосистем в Україні. 2021. URL: <file:///C:/Users/1/Downloads/0521U101738.pdf> (дата звернення: 17.09.2024).
4. Широкова М. С. Сучасні технології в сучасному українському суспільстві. *Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики*. 2022. С 158-166. DOI: <https://doi.org/10.32840/2707-9147.2022.93.14> (дата звернення: 18.09.2024).
5. Yekimov S., Kontsevaya S., Poltorak A., Sharin O., Verkhovod I., Kuris Yu. The importance of agricultural clusters for the development of rural regions. 14th International Scientific-Practical Conference on Actual Problems of Improving Farming Productivity and Agroecology, IPFA 2024. Dnipro. 15 April 2024 - 17 April 2024. 200357. DOI: 10.1051/e3sconf/202453803004.